

MAAN TEOLLISTAMISESTA JA OIKEISTOPOIKKEAMASTA NKP(b):ssa

*Puhe NKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa⁵⁸
marraskuun 19 pnä 1928*

Toverit, tulen puhumaan kolmesta peruskysymyksestä, jotka on asetettu Politbyroon teeseissä.

Maan teollistamiskysymyksestä ja siitä, että määrävänä tekijänä teollistamisessa on tuotantovälineiden tuotannon kehittäminen ja tämän kehityksen mahdollisimman nopean vauhdin turvaaminen.

Sitten siitä kysymyksestä, että maatalouden kehitysvauhti jää meillä tavattomasti jälkeen teollisuuden kehitysvauhdista ja että sen vuoksi nykykauden kaikkein polttavin kysymys sisäisessä politiikassamme on kysymys maataloudesta ja varsinkin kysymys vilja-probleemista, kysymys siitä, miten maataloutta voidaan kohottaa, miten se on rekonstruoitava uuden tekniikan perustalla.

Ja vihdoin kolmas kysymys — kysymys puolueen linjalta poikkeamisista, taistelusta kahdella rintamalla ja siitä, että päävaarana on meillä nykyhetkellä oikeistovaara, oikeistopoikkeama.

I

KYSYMYS TEOLLISUUDEN KEHITYSVAUHDISTA

Teesiemme lähtökohtana on väittämä siitä, että teollisuuden kehityksen nopea vauhti yleensä ja tuotantovälineiden tuotannon nopea vauhti erikoisesti on maan teollistamisen tärkein perusta ja avain, sosialistisen kehityksen pohjalla tapahtuvan koko kansantaloutemme uudistamisen tärkein perusta ja avain.

Entä mitä merkitsee teollisuuden kehityksen nopea vauhti? Se merkitsee — enemmän pääomasijoituksia teollisuuteen. Ja se johtaa kaikkien, sekä budjettietä ei-budjettisuunnitelmien kireyteen. Ja todellakin, kontrollilukujemme luonteenomaisena piirteenä viimeisten kolmen vuoden aikana, uudestirakentamisen kaudella, on ollut se, että ne laaditaan ja toteutetaan meillä kireyden merkeissä. Jos te otatte kontrollilukumme tai tarkastelette budjettiluonnoksiamme tahi keskustellette puoluetovereittemme kanssa — sekä niiden kanssa, jotka tekevät työtä puoluejärjestöjen linjalla, kuin myöskin niiden kanssa, jotka johtavat neuvostollista, taloudellista ja osuustoiminnallista rakennustyötämme, — niin kaikkialla ja kaikessa kuuluu sama luonteenomainen piirre — suunnitelmien kireys.

Herää kysymys, tarvitsemmeko me yleensä tätä suunnitelmien kireyttä? Eikö voitaisi tulla toimeen ilman kireyttä? Eikö työtä voitaisi tehdä hitaammalla vauhdilla, „rauhallisemmassa“ tilanteessa? Eiköhän ottamamme teollisuuden kehityksen nopea vauhti ole selitettävissä Politbyroon ja Kansankomissaarien Neuvoston jäsenten rauhattomalla luonteella?

Ei tietenkään! Politbyroossa ja Kansankomissaarien Neuvostossa on selvänäköisiä ja rauhallisia ihmisiä. Abstraktisesti puhuen, jättäen huomioimatta ulkoisen ja sisäisen tilanteen, me tietysti voisimme järjestää asioitamme hitaammalla vauhdilla. Mutta kysymys on siitä, että ensinnäkään ei voida olla huomioimatta ulkoista ja sisäistä tilannetta ja, toiseksi, jos otetaan lähtökohdaksi meitä ympäröivä tilanne, niin ei voida olla myöntämättä, että nimenomaan se, tämä tilanne, sanelee meille teollisuutemme kehittämisen nopean vauhdin.

Sallikaa siirtyä tarkastelemaan tätä tilannetta, niitä ulkoista ja sisäistä laatua olevia ehtoja, jotka sanelevat meille teollisuuden kehityksen nopean vauhdin.

Ulkoiset ehdot. Me olemme tulleet valtaan maassa, jonka tekniikka on hirveän takapajuista. Vähälukuisien, enemmän tai vähemmän uuteen tekniikkaan perustuvien suurten teollisuuslaitosten ohella meillä on satoja ja tuhansia sellaisia tehtaita, joiden tekniikka ei kestä minkäänlaista arvostelua nykyisten saavutusten näkökannalta katsottuna. Mutta samaan aikaan on ympärillämme suuri joukko kapitalistisia maita, joilla on huomattavasti kehittyneempi ja ajanmukaisempi teollisuuden tekniikka kuin meidän maassamme. Katsokaa kapitalistisia maita ja te huomaatte, että siellä tekniikka ei vain mene, vaan suorastaan juoksee eteenpäin sivuuttaen teollisuuden tekniikan vanhat muodot. Näin ollen siis osoittautuu, että toisaalta on maassamme kaikkein edistynein järjestelmä, Neuvostojärjestelmä ja maailman kaikkein edistynein valta, Neuvostovalta, mutta toisaalta meillä on kovin takapajuinen teollisuuden tekniikka, jonka tulisi edustaa

sosialismin ja Neuvostovallan perustaa. Luuletteko te, että maassamme voidaan saavuttaa sosialismin lopullinen voitto tämän ristiriidan säilyessä?

Mitä on tehtävä tämän ristiriidan poistamiseksi? Sitä varten on välttämättä päästävä siihen, että saavutetaan ja sivuutetaan kehittyneimpien kapitalististen maiden edistynein tekniikka. Me olemme saavuttaneet ja sivuuttaneet edistyneimmät kapitalistiset maat uuden poliittisen järjestelmän, Neuvostojärjestelmän pystyttämisen mielessä. Se on hyvä. Mutta se ei riitä. Sitä varten, että maassamme saavutettaisiin sosialismin lopullinen voitto, on vielä saavutettava ja sivuutettava nämä maat myös teknillis-taloudellisessa suhteessa. Joko me teemme sen tahi meidät nujerretaan.

Tämä ei ole oikein ainoastaan sosialismin valmiiksi rakentamisen näkökannalta katsottuna, vaan myöskin maamme riippumattomuuden säilyttämisen näkökannalta maamme ollessa kapitalististen maiden ympäröimänä. On mahdotonta säilyttää maamme riippumattomuutta, ellei meillä ole riittävää teollisuusperustaa puolustusta varten. On mahdotonta luoda sellaista teollisuusperustaa, ellei teollisuudessa ole korkealle kehittyntä tekniikkaa.

Juuri sitä varten me tarvitsemme ja juuri se sanelee meille teollisuuden nopean kehitysvauhdin.

Maamme teknillis-taloudellinen takapajuisuus ei ole meidän keksintöämme. Tämä takapajuisuus on vuosisataista takapajuisuutta, joka on siirtynyt meille perintönä maamme koko historialta. Tämä takapajuisuus tuntui paheena ennenkin, vallankumousta edeltäneellä kaudella, ja myöhemmin, vallankumouksen

jälkeisellä kaudella. Kun Pietari Suuri, ollen tekemisissä kehittyneempien maiden kanssa Lännessä, rakensi kuumeisella kiireellä tehtaita armeijan varustamista ja maan puolustuksen voimistamista varten, niin oli se tavallaan yritys hypätä ulos takapajuisuuden puitteista. On kuitenkin täysin käsitettävää, ettei yksikään vanhoista luokista, ei feodaalilylimystö eikä porvaristo voinut ratkaista maamme takapajuisuuden likvidoimisen tehtävää. Enemmänkin, nuo luokat eivät ainoastaan olleet voimattomia ratkaisemaan tätä tehtävää, vaan ne eivät kyenneet edes asettamaan sitä, tätä tehtävää, edes jossain määrin tyydyttävässä muodossa. Maamme vuosisatainen takapajuisuus voidaan likvidoida vain menestyksellisen sosialistisen rakennustyön perustalla. Ja sen voi likvidoida vain proletariaatti, joka on rakentanut täydellisesti diktatuurinsa ja joka pitää maan johtoa käsissään.

Olisi typerää lohduttaa itseään sillä, että koska maamme takapajuisuus ei ole meidän keksintöämme, vaan se on siirtynyt meille perintönä maamme koko historialta, niin me emme voi eikä meidän pidä vastata siitä. Se ei ole oikein, toverit. Kun me kerran tulimme valtaan ja oitimme tehtäväksemme maan uudestijärjestämisen sosialismin pohjalla, niin me olemme vastuussa ja meidän on vastattava kaikesta, sekä pahasta että hyvästä. Ja juuri siksi, että me vastaamme kaikesta, on meidän likvidoitava teknillistaloudellinen takapajuisuutemme. Meidän on tehtävä se ehdottomasti, jos tosiaankin haluamme saavuttaa ja sivuuttaa edistyneimmät kapitalistiset maat. Ja sen voimme tehdä vain me, bolshevikit. Ja juuri siksi, että me voisimme toteuttaa käytännössä tämän tehtä-

vän, on meidän järjestelmällisesti pidettävä yllä maamme teollisuuden kehityksen nopeaa vauhtia. Ja että meillä jo on teollisuuden kehityksessä nopea vauhti, sen näkevät nyt kaikki.

Kysymys siitä, että on saavutettava ja sivuutettava edistyneimmät kapitalistiset maat teknillis-taloudellisessa suhteessa, tämä kysymys ei ole meille, bolshevikeille, mikään uusi tai odottamaton. Tämä kysymys asetettiin meillä jo vuonna 1917, Lokakuun vallankumousta edeltäneellä kaudella. Lenin asetti sen jo syyskuussa 1917, Lokakuun vallankumouksen kynnyksellä, imperialistisen sodan kaudella, kirjasessaan „Uhkaava katastrofi ja kuinka sitä vastaan on taisteltava“.

Lenin sanoi tästä asiasta näin:

„Vallankumous sai aikaan sen, että poliittisen järjestelmän puolesta Venäjä saavutti muutamassa kuukaudessa edistyneimmät maat. Mutta se ei riitä. Sota on järkähtämätön, se asettaa kysymyksen armottoman jyrkästi: joko on tuhouduttava tai siten saavutettava edistyneimmät maat ja sivuutettava ne myöskin taloudellisesti... Joko tuhoudutaan tai on riennettävä täysin purjein eteenpäin. Näin on historia asettanut kysymyksen“ (XXI osa, s. 191).

Näin jyrkästi Lenin asetti kysymyksen teknillis-taloudellisen takapajuisuutemme likvidoinnista.

Kaiken tämän Lenin kirjoitti Lokakuun vallankumouksen kynnyksellä, kaudella, jolloin proletariaatti ei vielä ollut vallannut valtaa käsiinsä, jolloin bolshevikeilla ei vielä ollut valtaa, yhteiskunnallistettua teollisuutta, laajalle levinnyttä, miljoonia talonpoikia käsittävää osuuskuntien verkkoa, ei kolhooseja eikä neuvostotiloja. Nyt, kun meillä jo on jotain oleel-

lista teknillis-taloudellisen takapajuisuutemme perinpohjaista likvidointia varten, me voisimme panna uuteen muotoon Leninin sanat, esimerkiksi tähän tapaan:

„Pystyttäessämme proletariaatin diktatuurin me olemme saavuttaneet ja sivuuttaneet edistyneimmät kapitalistiset maat poliittisessa suhteessa. Mutta se ei riitä. Meidän on käytettävä proletariaatin diktatuuria, yhteiskunnallistettua teollisuuttamme, kulkulaitostamme, luottosysteemiämme j.n.e., osuustoimintaa, kolhooseja ja neuvostotiloja j.n.e. saavuttaaksemme ja sivuuttaaksemme edistyneimmät kapitalistiset maat myöskin taloudellisesti“.

Kysymys teollisuuden nopeasta kehitysvauhdista ei meillä olisi niin kärkevä, kuin se nykyään on, jos meillä olisi niin kehittynyt teollisuus ja niin kehittynyt tekniikka kuin sanokaamme Saksassa, jos teollisuuden ominaispaino koko kansantaloudessa olisi meillä niin suuri kuin esimerkiksi Saksassa. Sillä ehdolla me voisimme kehittää teollisuuttamme hitaampaa vauhtia pelkäämättä jäävämmä jälkeen kapitalistisista maista ja tietäen, että me voimme sivuuttaa ne yhdellä iskulla. Mutta silloin meillä ei olisikaan sitä vakavaa teknillis-taloudellista takapajuisuutta, joka meillä on nykyään. Kysymys onkin juuri siitä, että tässä suhteessa me olemme jäljessä Saksasta ja teknillis-taloudellisessa suhteessa me emme ole sitä vielä likimainkaan saavuttaneet.

Kysymys teollisuuden kehityksen nopeasta vauhdista ei meillä olisi niin kärkevä siinä tapauksessa, elleimme olisi ainoa proletariaatin diktatuurin maa, vaan eräs proletariaatin diktatuurin maista, jos meillä

olisi proletariaatin diktatuuri myöskin muissa, edistyneemmissä maissa, sanokaamme, Saksassa ja Ranskassa, eikä vain meidän maassamme.

Sillä ehdolla ei kapitalistinen ympäristö voisi olla meille niin vakava vaara, jollainen se on nykyään, kysymys maamme taloudellisesta itsenäisyydestä joutuisi luonnollisesti taka-alalle ja me voisimme yhtyä kehittyneimpien proletaaristen valtioiden järjestelmään, voisimme saada niiltä koneita teollisuutemme ja maataloutemme hedelmöittämistä varten, varustaen niitä raaka-aineilla ja elintarvikkeilla, me voisimme siis kehittää teollisuuttamme hitaampaa vauhtia. Mutta te tiedätte hyvin, ettei meillä vielä ole tätä ehtoa ja että me yhä vielä olemme **ainoa** proletaarisen diktatuurin maa, joka on kapitalististen maiden ympäröimä, joista monet ovat teknillis-taloudellisessa suhteessa meistä paljon edellä.

Juuri siksi Lenin asetti kysymyksen siitä, että on saavutettava ja sivuutettava taloudellisesti edistyneimmät maat, kehityksemme elämän ja kuoleman kysymyksenä.

Tällaiset ovat ne **ulkoiset** ehdot, jotka sanelevat meille teollisuutemme kehityksen nopean vauhdin.

Sisäiset ehdot. Mutta paitsi ulkoisia ehtoja on olemassa vielä sisäisiä ehtoja, jotka sanelevat teollisuutemme, kansantaloutemme johtavan perustan, kehityksen nopean vauhdin. Tarkoitin maanviljelyksemme, sen tekniikan, sen kulttuurin tavatonta takapajuisuutta. Tarkoitin maassamme valtavana enemmistönä olevia pieniä tavarantuottajia pirstoutuneine ja kerrassaan takapajuisine tuotantoinen, joihin verrattuna sosialistinen suurteollisuutemme näyttää saarelta meressä,

saarelta, jonka perusta laajenee päivä päivältä, mutta joka yhä vielä pysyy saarena meressä.

Meillä sanotaan tavallisesti, että teollisuus on koko kansantalouden, mukaanlukien maatalouden, johtava perusta, että teollisuus on se avain, jonka avulla takapajuinen ja pirstoutunut maanviljelys voidaan uudestijärjestää kollektivismin pohjalla. Se on aivan oikein. Ja siitä meidän ei pidä perääntyä hetkeksikään. Mutta on muistettava sekin, että kun teollisuus on johtava perusta, niin maatalous on teollisuuden kehityksen tuki niin markkinoiden ominaisuudessa, jotka ottavat vastaan teollisuuden tuotteet, kuin myöskin raaka-aineiden ja elintarvikkeiden tuottajan ominaisuudessa ja myöskin vientireservien lähteenä, reservien, jotka ovat välttämättömiä kansantaloudelle tarpeellisen konekaluston maahantuontia varten. Voidaanko teollisuutta kehittää edelleen jättäen maatalouden kerrassaan takapajuisen tekniikan varaan, turvaamatta teollisuudelle maataloudellista perustaa, uudestirakentamatta maataloutta ja vetämättä sitä lähemmäksi teollisuutta? Ei, ei voida.

Tästä johtuu tehtävä, että maatalous on turvattava mitä runsaimmin työ- ja tuotantovälineillä, jotka ovat välttämättömiä sitä varten, että voitaisiin joututtaa ja viedä eteenpäin sen uudestirakentamista uudella teknillisellä perustalla. Mutta tämän tehtävän toteuttamiseksi on välttämätöntä teollisuutemme kehityksen nopea vauhti. Pirstoutuneen ja hajallaan olevan maatalouden uudestirakentaminen on tietysti verrattomasti vaikeampaa kuin yhdistetyn ja keskitetyn sosialistisen teollisuuden uudestirakentaminen. Mutta tämä tehtävä on edessämme ja meidän on se

ratkaistava. Ja muuten sitä ei voida ratkaista kuin teollisuuden kehityksen nopean vauhdin perustalla.

Neuvostovallan ja sosialistisen rakennustyön perustana ei voida pitää loppumattomasti, s.o. liian pitkää aikaa kahta erilaista perustaa, kaikkein suurimman ja yhdistetyn sosialistisen teollisuuden perustaa ja kaikkein pirstoutuneimman ja takapajuisimman pientavarataloudellisen talonpoikaistalouden perustaa. Maataloutta on vähitellen, mutta järjestelmällisesti ja sitkeästi siirrettävä uudelle teknilliselle perustalle, suurtuotannon perustalle, vetäen sitä lähemmäksi sosialistista teollisuutta. Joko me ratkaisemme tämän tehtävän, ja silloin sosialismin lopullinen voitto maassamme on turvattu, tai me loittonemme siitä emmekä ratkaise tätä tehtävää, ja silloin kapitalismiin palaaminen voi käydä kiertämättömäksi.

Lenin sanoo tästä seikasta näin:

„Niin kauan kuin me elämme pientalonpoikaisessa maassa, on Venäjällä kapitalismille lujempi taloudellinen perusta kuin kommunismille. Se on muistettava. Jokainen, joka tarkkaavaisesti huomioi maaseudun elämää verraten sitä elämään kaupungissa, tietää, että me emme ole repineet irti kapitalismin juuria emmekä murtaneet sisäisen vihollisen perustusta, pohjaa. Tämä vihollinen pysyy pystyssä pientalouden varassa, ja sen murtamiseen on olemassa yksi keino — maan talouden, siihen luettuna myös maanviljelyksen, siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, nykyikäisen suurtuotannon teknilliselle perustalle. Sellainen perusta on ainoastaan sähkö. Kommunismi on Neuvostovalta ynnä koko maan sähköistäminen“ (XXVI osa, s. 46).

Kuten huomaatte, maan sähköistämällä Lenin ei ymmärrä erillisten sähkölaitosten eristettyä rakentamista, vaan „maan talouden, siihen luettuna myös

maanviljelyksen “*, asteittaista „siirtämistä uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perustalle“, joka tuotanto liittyy tavalla tai toisella, suoraan tai välillisesti sähköistämiseen.

Tämän puheensa Lenin piti Neuvostojen VIII edustajakokouksessa joulukuussa 1920, juuri uuden talouspolitiikan käytäntöönoton edellä, jolloin hän perusteli niin kutsuttua sähköistämisuunnitelmaa, s.o. GOELRO'n suunnitelmaa. Sillä perusteella eräät toverit sanovat, että tässä lainauksessa esitetyt väittämät eivät sovellu enää nykypäivien tosioloihin. Kysytään, minkä tähden? Sen tähden, sanotaan, että siitä on kulunut niin paljon aikaa. Se on tietysti totta, että siitä on kulunut paljon aikaa. Meillä on nyt kehittynyt sosialistinen teollisuus, meillä on kolhooseja joukkoluontoisena ilmiönä, meillä on vanhoja ja uusia neuvostotiloja, meillä on kehittyneiden osuustoimintajärjestöjen tiheä verkko, meillä on vuokra-asemia talonpoikaistalouksien palvelua varten, me käytämme nyt kontrahointimenetelmää liittoyhäteiden uutena muotona ja me voimme nyt panna käyntiin nämä ja monet muut voimavivut maatalouden siirtämiseksi vähitellen uuden tekniikan perustalle. Kaikki se on totta. Mutta totta on myöskin se, että kaikesta tästä huolimatta me jäämme yhä vielä pientalonpoikaiseksi maaksi, jossa vallitsee pientuotanto. Ja se on tärkeintä. Ja niin kauan kuin tämä tärkein jää olemaan, säilyttää voimansa myöskin Leninin teesi siitä, että „niin kauan kuin me elämme

* Alleviivaus minun. J. St.

pientalonpoikaisessa maassa, on Venäjällä kapitalismille lujempi taloudellinen perusta kuin kommunistimille“, että siis kapitalismin palauttamisen vaara ei ole tyhjä fraasi.

Lenin puhuu aivan samaa, mutta jyrkemmässä muodossa, kirjasensa „Elintarvikeverosta“ suunnitelmassa, joka on kirjoitettu jo uuden talouspolitiikan käytäntöönnoton jälkeen (maalis—huhtikuussa 1921):

„Jos sähköistäminen saadaan 10—20 vuoden kuluttua, niin pienmaanviljelijän individualismi ja hänen harjoittamansa vapaakauppa paikallisessa vaihdossa ei ole lainkaan pelottavaa. Ellei sähköistämistä saada, niin kapitalismiin palaaminen on joka tapauksessa kiertämätöntä“.

Ja edelleen samassa kirjasessa:

„10—20 vuotta oikeita suhteita talonpoikaistoon ja voitto koko maailman mitassa on taattu (siinäkin tapauksessa, vaikka proletaariset vallankumoukset viivästyisivät, jotka kuitenkin ovat kasvamassa), muussa tapauksessa 20—40 vuotta valkokaartilaisterrorin kidutusta“ (XXVI osa, s. 313).

Näin jyrkästi Lenin asettaa kysymyksen: joko sähköistäminen, s.o. „maan talouden, siihen luettuna myös maanviljelyksen, siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perustalle“, tahi kapitalismiin palaaminen.

Sillä tavalla Lenin ymmärtää kysymyksen „oikeista suhteista talonpoikaistoon“.

Kysymys ei ole siitä, että talonpoikaa hyväiltäisiin ja nähtäisiin siinä oikeiden suhteiden järjestyminen hänen kanssaan, sillä hyväilyllä ei pitkälle päästä, vaan kysymys on siitä, että talonpoikaa autetaan muuttamaan taloutensa „uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perus-

talle“, sillä se on perustie talonpoikaiston vapautumiseksi köyhydestä.

Mutta maan talouden siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle ei ole mahdollista ilman teollisuutemme ja ennen kaikkea tuotantovälineiden tuotannon kehityksen nopeaa vauhtia.

Täten ovat asiat niiden sisäisten ehtojen suhteen, jotka sanelevat meille teollisuuden kehityksen nopean vauhdin.

Tällaiset ovat ne ulkoista ja sisäistä laatua olevat ehdot, joille kansantaloutemme kontrollilukujen kireys perustuu.

Siinä on se perusta, miksi meidän taloudelliset suunnitelmamme, budjetti- ja ei-budjettisuunnitelmamme toteutetaan kireyden merkeissä, suurten pääomien sijoittamisen merkeissä perusrakennustöihin, joiden tarkoituksena on teollisuuden kehityksen nopean vauhdin säilyttäminen.

Voidaan kysyä, missä siitä puhutaan teeseissä, missä teesien kohdassa? (Ä ä ni: „Niin, missä siitä puhutaan?“.) Teeseissä siitä puhuu teollisuuteen vuonna 1928/29 sijoitettavien pääomien summa. Teesejämmehan nimitetään teeseiksi kontrolliluvuista. Eikö niin, toverit? (Ä ä ni: „Niin.“.) No niin, näissä teeseissä sanotaan, että vuonna 1928/29 me sijoitamme teollisuuden perusrakennustöihin 1.650 miljoonaa ruplaa. Toisin sanoen, me sijoitamme tänä vuonna teollisuuteen 330 miljoonaa ruplaa enemmän kuin viime vuonna.

Näin ollen siis me emme ainoastaan säilytä teollisuuden kehityksen vauhtia, vaan otamme vielä askeleen eteenpäin sijoittamalla teollisuuteen enem-

män kuin viime vuonna, s.o. lisäämällä teollisuuden perusrakennustöitä sekä absoluuttisesti että suhteellisesti.

Siinä on kansantalouden kontrollilukuja koskevien teesien ydinajatus. Mutta eräät toverit eivät ole norsua huomanneetkaan. He arvostelivat kontrollilukuteesien pikkuseikkoja pitkin ja poikin, mutta tärkeintä he eivät huomanneet.

II

VILJAPROBLEEMI

Tähän asti olen puhunut teesien ensimmäisestä peruskysymyksestä, teollisuuden kehitysvauhdista. Siirtykäämme nyt toiseen peruskysymykseen, kysymykseen viljaprobleemista. Teesien luonteenomainen piirre on siinä, että ne panevat pääpainon maatalouden kehitysprobleemiin yleensä, viljatalouteen erikoisesti. Onko tämä teesien asettamus oikea? Mielestäni se on oikea. Jo heinäkuun täysistunnossa puhuttiin siitä, että ahtaana paikkana kansantaloutemme kehityksessä on yleensä maatalouden ja eritoten viljatalouden **tavaton** takapajuisuus.

Kun puhutaan siitä, että maatalous meillä jää jälkeen teollisuudesta ja kun samalla valitetaan tätä seikkaa, niin se ei tietysti ole vakavaa puhetta. Maatalous on aina jäänyt ja tulee jäämäänkin jälkeen teollisuudesta. Se pitää erikoisesti paikkansa meidän oloissamme, joissa teollisuus on keskittynyt maksimaalisesti, mutta maatalous on maksimaalisen pirstoutunutta. Ymmärrettävää on, että yhdistetty teollisuus tulee kehittymään nopeammin kuin pirstoutunut

maatalous. Tästä muun muassa johtuukin teollisuuden johtava osuus maatalouden suhteen. Sen vuoksi maatalouden tavallinen jälkeenjääminen teollisuudesta ei vielä anna perusteita viljaprobleemin asettamiselle.

Maatalouden, mukaan lukien viljatalouden, probleemi ilmestyy näyttämölle vasta silloin, kun maatalouden tavanmukainen jälkeenjääminen teollisuudesta muuttuu sen kehitysvauhdin **tavattomaksi** jälkeenjäämiseksi. Kansantalouden nykyisen tilan luonteenomaisena piirteenä on se, että edessämme olevana tosiasiana on viljatalouden kehitysvauhdin **tavaton** jälkeenjääminen teollisuuden kehitysvauhdista, samalla kun kasvavien kaupunkien ja teollisuuskeskusten taholta tavaraviljan kysyntä suurenee suunnattomasti. Tällöin ei tehtävänä ole **alentaa** teollisuuden kehityksen vauhtia viljatalouden kehityksen tasolle (se panisi kaikki sekaisin ja kääntäisi kehityksen takaisinpäin), vaan saada viljatalouden kehitys lähemmäksi teollisuuden kehityksen vauhtia ja **kohottaa** viljatalouden kehityksen vauhtia sellaiselle tasolle, että se turvaisi koko kansantalouden, sekä teollisuuden että maanviljelyksen, nopean eteenpäinmenon.

Joko me ratkaisemme tämän tehtävän, ja silloin viljaprobleemi tulee ratkaistuksi, tahi me emme sitä ratkaise, ja silloin on eristyminen sosialistisen kaupungin ja pientalonpoikaisen maaseudun välillä kiertämätön.

Siitä meillä on kysymys, toverit. Sellainen on viljaprobleemin olemus.

Eikö se merkitse sitä, että me olemme nyt tekemisissä „lamaannuksen“ kanssa viljatalouden kehityksessä ja vieläpä sen „taantumisen“ kanssa? Juuri

siten Frumkin esittääkin asian toisessa kirjeessään, jonka me tänään hänen vaatimuksestaan jaoimme Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean jäsenille. Tässä kirjeessä hän sanoo suoraan, että meillä on maataloudessa „lamaanus“. „Me emme voi“, sanoo hän, „eikä meidän pidä lehdistössä kirjoittaa taantumisesta, mutta puolueen sisällä meidän ei pidä salata sitä, että tämä jälkeenjääminen on samaa kuin taantuminen“.

Onko tämä Frumkinin väite oikea? Tietenkään se ei ole oikea! Me, Politbyroon jäsenet, emme lainkaan hyväksy tuollaista väitettä, ja Politbyroon teesit eroavat perin juurin tuollaisesta viljatalouden tilaa koskevan kysymyksen valaisemisesta.

Tosiaankin, mitä on taantuminen ja miten sen pitäisi ilmetä maataloudessa? Sen pitäisi todennäköisesti ilmetä maatalouden liikkeenä taaksepäin, alas, liikkeenä taloudenhoidon uusista muodoista vanhoihin, keskiaikaisiin muotoihin. Sen pitäisi ilmetä esimerkiksi talonpoikaiston siirtymisenä kolmivuoroviljelystä perelog-talouteen, aurasta ja koneista sahraan, puhdistetuista ja puhdaslajisista siemenistä puhdistamattomiin ja lajittomiin siemeniin, nykyisestä maanviljelyskulttuurista alempaan kulttuuriin j.n.e. y.m.s. Mutta onko sellaisia tosiasioita nykyään havaittavissa? Eikö kaikille ja jokaiselle ole tunnettua, että kymmenet ja sadat tuhannet talonpoikaistaloudet siirtyvät vuosittain kolmivuoroviljelyksestä neli- ja monivuoroviljelykseen, lajittomista siemenistä puhdaslajisiin siemeniin, sahrasta auran ja koneisiin, alhaisemmasta maanviljelyskulttuurista sen korkeampaan kulttuuriin? Mitä taantumista se on?

Frumkinilla on yleensä tapana tarrautua Politbyroon joidenkin jäsenten liepeisiin perustellakseen omaa näkökantansa. On täysin mahdollista, että hän tässäkin tapauksessa yrittää tarrautua Buharinin liepeisiin todistaakseen, että Buharin puhuu kirjoituksessaan „Taloustieteilijän huomautuksia“ „aivan samaa“. Mutta Buharin ei puhu lähimainkaan „aivan samaa“. Buharin on herättänyt kirjoituksessaan yleisen, teoreettisen kysymyksen taantumisen mahdollisuudesta tai vaarasta. Yleensä puhuen on kysymyksen tällainen asetus täysin mahdollinen ja lainmukainen. Mutta mitä Frumkin tekee? Hän muuttaa abstraktisen kysymyksen taantumisen mahdollisuudesta maatalouden taantumisen **tosiasiaksi**. Ja sitä hän sanoo viljatalouden tilan analyysiksi! Eikö se ole naurettavaa, toverit?

Kylläpä se olisi Neuvostovaltaa, jos se olemassaolonsa yhdentenätoista vuotena johtaisi maatalouden taantumiseen! Sellainen valta pitäisi ajaa tiehensä eikä tukea sitä. Ja työläiset olisivat jo aikoja sitten ajaneet tiehensä sellaisen vallan, jos se olisi johtanut maatalouden taantumiseen. Taantumisesta veisaavat meille kaikenlaiset porvarilliset asiantuntijat, jotka nukkuvat ja näkevät unissaan, että maatalous taantuu. Taantumisesta veisasi meille yhteen aikaan Trotski. En odottanut, että Frumkin lähtee tuolle epäilyttävälle tielle.

Mihin Frumkin perustaa väitteensä taantumisesta? Ennen kaikkea siihen, että tänä vuonna osoittautui viljan kylvöala olevan meillä pienempi kuin viime vuonna. Mistä tämä tosiasia johtuu? Mahdollisesti Neuvostovallan politiikasta? Ei tietenkään. Se

johtuu syysviljan kadosta Ukrainan arovyöhykkeellä ja osittain Pohjois-Kaukaasiassa ja kesän kuivuudesta Ukrainan samalla vyöhykkeellä kuluvana vuonna. Ellei olisi ollut näitä ilmastollisesti epäsuotuisia oloja, joista maatalous riippuu kokonaan ja täydellisesti, niin meillä olisi tänä vuonna viljakasvien kylvöala ainakin miljoona desjatiinaa suurempi kuin viime vuonna.

Edelleen hän perustaa väitteensä siihen, että viljan kokonaistuotanto on meillä tänä vuonna vain hiukan suurempi kuin viime vuonna (70 miljoonaa puutaa suurempi), mutta vehnän ja rukiin noin 200 miljoonaa puutaa pienempi. Mistä tämä kaikki johtuu? Samoista ilmiöistä — kuivuudesta ja syysviljojen kadosta hallan takia. Ellei olisi ollut näitä ilmastollisesti epäsuotuisia oloja, niin meillä olisi viljan kokonaistuotanto tänä vuonna noin 300 miljoonaa puutaa suurempi kuin viime vuonna. Kuinka voidaan olla ottamatta huomioon sellaisia tekijöitä kuin kuivuus, halla j.n.e., joilla on ratkaiseva merkitys sadolle eri seuduilla?

Me otamme nyt tehtäväksi laajentaa kylvöalaa 7 prosentilla, kohottaa satoisuutta 3 prosentilla ja suurentaa viljakasvien kokonaistuotantoa muistaakseni 10 prosentilla. Ei voi olla epäilystäkään siitä, ettemmekö me ryhtyisi kaikkiin toimenpiteisiin näiden tehtävien täyttämiseksi. Mutta saattaa olla mahdollista, että toimenpiteistämme huolimatta meitä kohtaa uudelleen osittainen kato, halla tai kuivuus yksillä tai toisilla seuduilla, ja on mahdollista, että nämä seikat johtavat viljakasvien kokonaistuotannon vissiin alenemiseen suunnitelmiimme verrattuna tai vieläpä tämän vuoden kokonaistuotantoonkin verrattuna.

Merkitseekö se sitä, että maatalous „taantuu“, että syyppää tähän „taantumiseen“ on Neuvostovallan politiikka, että me olemme „poistaneet“ talonpojalta taloudellisen kannustimen, että me olemme „riistäneet“ siltä taloudellisen perspektiivin?

Muutama vuosi sitten Trotski teki saman virheen väittäessään, että „sadepahasella“ ei ole merkitystä maataloudelle. Rykov vastusti häntä Keskuskomitean jäsenten valtavan enemmistön kannattamana. Nyt Frumkin tekee saman virheen jättäessään ottamatta huomioon ilmasto-olot, joilla on ratkaiseva merkitys maataloudelle, ja pyrkiessään sälyttämään kaiken puolueemme politiikan syyksi.

Minkälaiset ovat ne tiet ja keinot, jotka ovat välttämättömiä sitä varten, jotta voitaisiin kohottaa maatalouden kehityksen vauhtia yleensä, viljatalouden kehityksen vauhtia erikoisesti?

Sellaisia teitä eli uomia on kolme:

a) satoisuuden kohottaminen yksilöllisten köyhien ja keskitalonpoikien talouksissa sekä niiden kylvöalan laajentaminen;

b) kolhoosien edelleen kehittämisen;

c) entisten neuvostotilojen laajentaminen ja uusien kehittämisen.

Tästä puhuttiin jo heinäkuun täysistunnon päätöslauselmassa. Teesit toistavat heinäkuun täysistunnossa sanottua, mutta asettavat kysymyksen konkreettisemmin, antavat sille numerollisen ilmaisun vissien pääomasijoitusten kannalta tähän asiaan. Frumkin löysi siinäkin takertumisen syytä. Hän on sitä mieltä, että kun yksilötalous asetetaan etutilalle, mutta kolhoosit ja neuvostotilat toiselle ja kolman-

nelle tilalle, niin se ei merkitse mitään muuta kuin hänen näkökantansa voittoa. Se on naurettavaa, toverit. On selvää, että jos asiaa katsellaan maatalouden niiden tai näiden muotojen ominaispainon kannalta, niin etutilalle on pantava yksilöllinen talous, sillä se antaa miltei kuusi kertaa enemmän tavaraviljaa kuin kolhoosit ja neuvostotilat. Mutta jos asia otetaan talouden tyyppin näkökannalta, siltä kannalta, mikä talousmuoto on meille läheisin, niin etutilalle on pantava kolhoosit ja neuvostotilat, jotka ovat maatalouden korkeampi tyyppi yksilölliseen talonpoikaistalouteen verrattuna. Tuskin tarvinnee todistella, että molemmat näkökannat ovat meille yhtä kelvollisia?

Mitä tarvitaan sitä varten, että työ lähtisi meillä käymään näitä kaikkia kolmea uomaa pitkin, että käytännöllisesti saataisiin aikaan maatalouden ja ennen kaikkea viljatalouden kehitysvauhdin kohoaminen?

Sitä varten on ennen kaikkea käännettävä puoluekaaderiemme huomio maatalouteen ja keskitettävä se viljaprobleemin konkreettisiin kysymyksiin. Yleiset fraasit ja jaarittelu maataloudesta yleensä on hyljättävä ja siirryttävä loppujen lopuksi harkitsemaan käytännöllisiä toimenpiteitä viljatalouden kohottamiseksi eri seutujen erilaisia oloja vastaavasti. On aika siirtyä vihdoin sanoista tekoihin ja käydä käsiksi siihen konkreettiseen kysymykseen, miten voitaisiin kohottaa satoisuutta yksilöllisissä köyhien ja keskitalonpoikien talouksissa ja laajentaa niiden kylvöaloja, miten kolhooseja ja neuvostotiloja voitaisiin parantaa ja kehittää edelleen, miten voitaisiin järjestää kol-

hoosien ja neuvostotilojen apua talonpojille heidän turvaamiseksi paremmilla siemenillä ja parempirotuisella karjalla, miten voitaisiin järjestää talonpojille apua koneiden ja muun kaluston muodossa vuokra-
asemien kautta, miten voitaisiin laajentaa ja parantaa kontrahointitoimintaa ja maataloudellista osuustoimintaa yleensä j.n.e. y.m.s. (Ääni: „Se on praktisismia“.) Sellainen praktisismi on meille aivan välttämätöntä, sillä ilman sitä on olemassa vaara, että me hukutamme viljaprobleemin ratkaisun vakavan asian tyhjään jaaritteluun maataloudesta yleensä.

Keskuskomitea on ottanut tehtäväkseen järjestää Kansankomissaarien Neuvostossa ja Politbyroossa perustyöntekijämme konkreettisia selostuksia tärkeimmiltä viljaseuduilta maatalouden kehittämisen kysymyksistä. Tässä täysistunnossa te saatte kuulla tov. Andrejevin selostuksen viljaprobleemin ratkaisun teistä Pohjois-Kaukaasiassa. Olen sitä mieltä, että tulevaisuudessa meidän on kuultava samanluontoisia selostuksia vuorotellen Ukrainasta, Keskiseltä Mustanmullan alueelta, Volganvarrelta, Siperiasta j.n.e. Se on ehdottoman välttämätöntä sitä varten, että puolueen huomio saataisiin käännettyksi viljaprobleemiin ja puoluekaaderimme siirrettäisiin vihdoinkin viljaprobleemiin liittyvien kysymysten konkreettisen asettamisen raiteille.

Toiseksi, on päästävä siihen, että puolueytyöntekijämme maaseudulla käytännöllisessä työssään erottaisivat selvästi keskitalonpojat kulakeista, eivät sulloisi niitä samaan kasaan eivätkä osuisi keskitalonpoikaan silloin, kun pitää lyödä kulakkia. On vihdoinkin aika tehdä loppu näistä, luvallanne sanoen, virheistä.

Ottakaamme esimerkiksi kysymys yksilöverotuksesta. Meillä on olemassa Politbyroon päätös ja vastaava laki siitä, että yksilöverotuksella verotetaan enintään 2—3 prosenttia talouksista, s.o. kulakiston rikkain osa. Mutta miten käytännössä tapahtuu? On koko joukko piirejä, joissa verotetaan 10, 12 prosenttia, jopa enemmänkin, kajoten siten keskitalonpoikais-
toonkin. Eikö ole jo aika tehdä loppu tuollaisesta rikoksesta?

Ja niinpä sen sijaan, että suunniteltaisiin konkreettiset toimenpiteet näiden ja muiden samanluontoisten ruokottomuuksien poistamiseksi, meidän arvoisat „kriitikkomme“ harrastavat sanaleikkiä, ehdottaen vaihdettavaksi sanat „kulakkien rikkain osa“ sanoihin „kulakkien mahtavin osa“ tai „kulakkien huippukeros“. Ikään kuin se ei olisi sama asia! On todistettu, että meillä on kulakkeja noin 5 prosenttia. On todistettu, että lain mukaan verotetaan yksilöjärjestyksessä vain 2—3 prosenttia talouksista, s.o. kulak-
kien rikkainta osaa. On todistettu, että käytännössä tätä lakia rikotaan useissa piireissä. Mutta „kriitikot“, sen sijaan, että viitoittaisivat konkreettiset toimenpiteet näiden ilmiöiden likvidoimiseksi, harjoittavat sanakritiikkiä eivätkä halua käsittää, että se ei muuta asiaa hituistakaan. Selviä kaavanoppineita! (Ä ä n i: „Ehdottavat verotettavaksi yksilöllisesti kaikkia kulakkeja.“) Mutta silloin pitää vaatia 2—3 prosentin yksilöverotusta koskevan lain kumoamista. Mutta minä en kuitenkaan ole kuullut, että joku olisi vaatinut yksilöverotusta koskevan lain kumoamista. Sanotaan, että yksilöverotuksen mielivaltaisen laajentamisen tarkoituksena on paikallisbudjetin täydentäminen.

Mutta paikallisbudjettia ei saa täydentää rikkomalla lakia, rikkomalla puolueen ohjeita. Puolue on olemassa, sitä ei vielä ole likvidoitu. Neuvostovalta on olemassa, sitä ei vielä ole likvidoitu. Ja ellei paikallisbudjetissa ole riittävästi varoja, niin on herätettävä kysymys paikallisbudjetista, mutta ei rikottava lakia eikä muutettava puolueen ohjeita.

Edelleen. On kehitettävä yksilöllisten köyhien ja keskitalonpoikain talouksien kannustamista. Epäilemättöntä on, että jo toimeenpantu viljanhintojen korottaminen, vallankumouksellisen laillisuuden käytännöllinen toteuttaminen elämässä, käytännöllinen apu köyhien ja keskitalonpoikien talouksille kontrahoinnin kautta j.n.e. tehostavat huomattavasti talonpojan taloudellista kannustinta. Frumkin luulee, että me olemme tappaneet tahi olemme miltei tappaneet tuon kannustimen riistäen talonpojalta taloudellisen perspektiivin. Se on tietysti joutavaa puhetta. Jos se on totta, niin silloin on käsittämätöntä, minkä varassa sitten liittoyhteys, työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukkojen liitto pysyy pystyssä? Eihän voida luulla, että tämä liitto on moraalinen liitto. On jo vihdoin ymmärrettävä, että työväenluokan ja talonpoikaiston liitto on laskelmaan perustuva liitto, kahden luokan etujen liitto, työväen ja talonpoikaiston perusjoukkojen luokkaliitto, jonka tarkoituksena on molemminpuolinen etu. On ymmärrettävää, että jos me olisimme tappaneet tahi miltei tappaneet talonpoikaiston taloudellisen kannustimen riistäen talonpojalta taloudellisen perspektiivin, niin meillä ei olisi liittoyhteyttä, ei olisi työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa. Tässä ei ilmeisesti ole kysymys köy-

hien ja keskitalonpoikain joukkojen taloudellisen kannustimen „luomisesta“ tai „valloilleen päästämisestä“, vaan siitä, että tehostettaisiin tätä kannustinta ja kehitettäisiin sitä edelleen työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukkojen kummankinpuoliseksi eduksi. Teesit kansantalouden kontrolliluvuista puhuvatkin nimenomaan siitä.

Ja vihdoin täytyy voimistaa maaseudun varustamista tavaroilla. Tarkoitin niin kulutustarvikkeita kuin myöskin erikoisesti tuotannollista laatua olevia tavaroita (koneita, lannoitteita j.n.e.), jotka voisivat kohottaa maataloustuotteiden tuotantoa. Ei voida sanoa, että meillä olisi tällä alalla kaikki kunnossa. Te tiedätte, että tavaranalän ilmiöitä ei ole vielä lähimainkaan likvidoitu eikä niitä todennäköisesti saada kohta likvidoiduksi. Eräissä puoluepiireissämme on olemassa sellainen harhaluulo, että tavaranalän me voimme jo nyt likvidoida. Valitettavasti se ei ole niin. On otettava huomioon, että tavaranalän ilmiöt liittyvät ensinnäkin työläisten ja talonpoikain hyvinvoinnin nousuun ja maksukykyisen kysynnän suunnattomaan kasvuun tavaroille, joiden tuotanto lisääntyy vuosi vuodelta, mutta ne eivät kuitenkaan tyydytä koko kysyntää, ja toiseksi teollisuuden uudestirakentamisen nykyiseen kauteen.

Teollisuuden uudestirakentaminen merkitsee varojen siirtämistä kulutusvälineiden tuotannon alalta tuotantovälineiden tuotannon alalle. Ilman sitä ei ole eikä voi olla vakavaa teollisuuden uudestirakentamista varsinkaan meidän oloissamme, neuvosto-oloissa. Entä mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että rahat sijoitetaan uusien tuotantolaitosten rakentamiseen, että

kaupunkien ja uusien kuluttajien lukumäärä kasvaa, kun taas uudet tuotantolaitokset voivat antaa uusia tavaramassoja vasta 3—4 vuoden kuluttua. On helppo ymmärtää, että se ei voi olla suotuista seikka tavaranälän poistamiselle.

Merkitseekö se sitä, että meidän on istuttava kädet ristissä ja tunnustettava voimattomuutemme tavaranälän ilmiöiden edessä? Ei, ei merkitse. Kysymys on siitä, että me voimme ja meidän on ryhdyttävä konkreettisiin toimenpiteisiin heikentääksemme, lieventääksemme tavaranelkää. Se voidaan tehdä ja meidän on se tehtävä nyt heti. Sitä varten on kiristettävä sellaisten teollisuusalojen voimistamista, jotka ovat välittömässä yhteydessä maataloustuotannon nousuun (Stalingradin traktoritehdas, Rostovin maatalouskonerakennustehdas, Voronezhin lajittelukonetehdas j.n.e. y.m.s.). Sitä varten on edelleen voimistettava mahdollisuuden mukaan niitä teollisuusaloja, jotka ovat yhteydessä sellaisten tavarain määrän suurentamiseen, joita on vähän tarjolla (verka, lasi, naulat j.n.e.). J.n.e. y.m.s...

Kubjak sanoi, että kansantalouden kontrollilukujen mukaan annetaan yksilöllisille talonpoikaistalouksille tänä vuonna vähemmän varoja kuin viime vuonna. Mielestäni se ei ole totta. Kubjak ei todennäköisesti ota laskuihin sitä, että kontrahoinnin kautta me annamme talonpojille tänä vuonna luottoa noin 300 miljoonaa ruplaa (miltei 100 miljoonaa ruplaa enemmän kuin viime vuonna). Kun ottaa huomioon tämän seikan,— eikä sitä voida olla huomioimatta,— niin me annamme siis tänä vuonna yksilöllisen talonpoikaistalouden kehittämiseen enemmän kuin viime

vuonna. Mitä tulee vanhoihin ja uusiin neuvostotiloihin ja kolhooseihin, niin siihen asiaan sijoitetaan tänä vuonna lähes 300 miljoonaa ruplaa (noin 150 miljoonaa ruplaa enemmän kuin viime vuonna).

Erikoista huomiota on kiinnitettävä kolhooseihin ja neuvostotiloihin sekä kontrahointimenetelmään. Näitä ei saa pitää yksinomaan voimavarojemme lisäämiskeinona tavaraviljan alalla. Ne ovat samalla työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukkojen liittoyhteyden uusi muoto.

Kontrahointimenetelmästä meillä on jo puhuttu riittävästi, ja siksi minä en kajoa siihen. Jokaiselle on ymmärrettävää, että joukkokontrahoinnin menetelmä helpottaa yksilöllisten talonpoikaistalouksien voimien yhteenliittämistä, tuo pysyväsyyden aineksia valtion ja talonpoikaiston välisiin suhteisiin ja lujittaa siten liittoyhteyttä kaupungin ja maaseudun välillä.

Haluaisin kiinnittää huomiotanne kolhooseihin ja erikoisesti neuvostotiloihin vipusimina, jotka helpottavat maatalouden uudelleenjärjestämisen asiaa uuden tekniikan perustalla, jotka aiheuttavat vallankumouksen talonpoikain mielissä ja auttavat heitä vapautumaan piintyneisyydestä ja rutiinista. Traktorien, suurten maatalouskoneiden sekä traktorikolonnain ilmaantuminen viljaseuduillemme ei voi olla jättämättä jälkeä ympäristön talonpoikain talouksiin. Apu ympäristön talonpojille siementen, koneiden ja traktorien muodossa tulee epäilemättä talonpoikaiston taholta arvostetuksi ja huomioon otetuksi Neuvostovaltion voiman ja mahdin merkinä, joka valtio pyrkii viemään talonpoikaiston maatalouden vakavan nousun lavealle tielle. Tätä seikkaa me emme ole tähän asti

ottaneet huomioon emmekä todennäköisesti ota sitä riittävässä määrässä huomioon vieläkään. Mutta minä olen sitä mieltä, että se on tärkeintä siitä, mitä kolhoosit ja neuvostotilat antavat ja voisivat antaa tällä hetkellä viljaprobleemin ratkaisemiseksi ja liittyhteyden lujittamiseksi sen uusissa muodoissa.

Sellaiset ylipäänsä ovat ne tiet ja keinot, joiden kautta työmme on kuljettava viljaprobleemin ratkaisemiseksi.

III

TAISTELUSTA POIKKEAMIA JA NIIHIN SOVITTELEVAA SUHTAUTUMISTA VASTAAN

Siirtykäämme nyt teesiemme kolmanteen peruskysymykseen, kysymykseen poikkeamista leniniläiseltä linjalta.

Poikkeamien sosiaalisena perustana on se tosiasia, että pientuotannolla on vallitseva asema maassamme, että pientuotannosta kasvaa kapitalistisia aineksia, se tosiasia, että pikkuporvarillinen luonnonvoimaisuus ympäröi puoluettamme, ja vihdoin se tosiasia, että puolueen eräät renkaat ovat tämän luonnonvoimaisuuden saastuttamia.

Siinä on pääpiirteissään poikkeamien sosiaalinen perusta.

Kaikilla niillä, noilla poikkeamilla, on pikkuporvarillinen luonne.

Mitä on oikeistopoikkeama, josta täällä pääasiassa on ollut puhe? Mihin se vie? Se vie porvarilliseen ideologiaan sopeutumisen linjalle, linjalle, joka soveltaisi politiikkamme „neuvosto“-porvariston maun ja tarpeiden mukaan.

Millä oikeistopoikkeama uhkaa meitä, jos se voittaa puolueessamme? Se tulee olemaan puolueemme aatteellinen tuho, kapitalististen ainesten valloilleen pääsemistä, edellytysten karttumista kapitalismin restauratiolle eli, kuten Lenin sanoi, „kapitalismiin palaamiselle“.

Mihin ovat pääasiassa pesiytyneet oikeistopoikkeaman suuntaan pyrkivät tendenssit? Meidän neuvosto- ja talouskoneistoihimme, osuustoiminta- ja ammattiliittokoneistoihimme sekä myöskin puoluekoneistoon, erikoisesti sen alimpiin maaseuturenkaisiin.

Onko meillä puolueen jäsenten keskuudessa henkilöitä, jotka ilmentävät oikeistopoikkeamaa? On ehdottomasti. Rykov mainitsi esimerkin Shatunovskista, joka on esiintynyt Dneprin voimalaitoksen rakentamista vastaan. Ei voi olla epäilystäkään siitä, etteikö Shatunovski olisi joutunut siinä oikeistopoikkeamaan, avoimen opportunistin poikkeamaan. Minä olen kuitenkin sitä mieltä, ettei Shatunovski ole tyypillinen oikeistopoikkeaman luonnehtimista varten, sen kasvojen luonnehtimista varten. Olen sitä mieltä, että ensimmäisen paikan voittaneen palmu on tässä annettava Frumkinille. (N a u r u a.) Tarkoitan hänen ensimmäistä kirjettään (kesäkuu 1928) ja sitten toista kirjettään, joka on täällä jaettu Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean jäsenille (marraskuu 1928).

Tarkastakaamme kumpaakin kirjettä. Ottakaamme ensimmäisen kirjeen „perusväittämät“.

1) „Maaseutu, köyhälistön pientä osaa lukuunottamatta, on mielipiteiltään meitä vastaan“. Onko tämä totta? On selvää, että se ei ole totta. Jos se olisi totta, niin meillä ei olisi muistoakaan liittoyhdydestä. Onhan

kesäkuusta (kirje on kirjoitettu kesäkuussa) kulunut miltei puoli vuotta, ja jokainen, joka ei vain ole sokea, näkee, että työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukkojen liittoyhteys on edelleenkin olemassa ja lujittuu. Mitä varten Frumkin kirjoittaa tuolaista mahdottomuutta? Peloitellakseen puoluetta ja saadakseen sen peräänantavaksi oikeistopikkeaman suhteen.

2) „Viime aikoina otettu suunta on saattanut keskitalonpoikaiston perusjoukot toivottomuuteen ja vaille perspektiiviä“. Onko se totta? Ei ollenkaan. On selvää, että jos meillä tämän vuoden keväällä keskitalonpojan perusjoukot olisivat olleet toivottomuuden vallassa eikä niillä olisi ollut perspektiiviä, niin keskitalonpoika viljatuotannon kaikilla tärkeimmillä seuduilla olisi jättänyt laajentamatta kevätiljan kylvöalan. Kevätkylvöt meillä tehdään huhti- ja toukokuussa. Mutta Frumkinin kirje on kirjoitettu kesäkuussa. Kuka meillä Neuvostovallan oloissa on viljatuotteiden perusostaja? Valtio ja siihen yhteydessä olevat osuustoimintajärjestöt. On selvää, että jos keskitalonpoikaisjoukot olisivat jääneet vaille taloudellista perspektiiviä, jos heidän liittoyhteytensä Neuvostovaltaan olisi „purkautumassa“, niin he eivät olisi ryhtyneet laajentamaan kevätkylvön alaa valtion hyväksi, viljan perusostajan hyväksi. Frumkin puhuu ilmeistä mahdottomuutta. Ja tässäkin Frumkin yrittää peloitella puoluetta perspektiivittömyyden „kauhuilla“ saadakseen sen peräänantavaksi hänen, Frumkinin, näkökannan suhteen.

3) „On palattava takaisin XIV ja XV edustajakokoukseen“. Siitä, että XV edustajakokous on sotkettu

tähän asiaan tyhjän takia, ei ole pienintäkään epäilyä. Tärkeintä tässä ei ole XV edustajakokous, vaan tunnus: takaisin XIV edustajakokoukseen. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee, että luovutaan „hyökkäyksen tehostamisesta kulakkia vastaan“ (kts. XV edustajakokouksen päätöslauselmaa). En puhu tätä sitä varten, että moittisin XIV edustajakokousta. Puhun tästä siksi, että kehoittaessaan palaamaan takaisin XIV edustajakokoukseen Frumkin kieltää sen askeleen, jonka puolue otti eteenpäin XIV:stä XV:een edustajakokoukseen, ja kieltäessään tämän eteenpäin otetun askeleen hän vetää puoluetta taaksepäin. Keskuskomitean heinäkuun täysistunnolla oli oma kantansa tässä kysymyksessä. Se sanoi päätöslauselmassaan suoraan, että henkilöt, jotka pyrkivät kiertämään XV edustajakokouksen päätöstä, — „kehitettävä edelleen hyökkäystä kulakistoa vastaan“, — ovat „porvarillisten tendenssien ilmaisijoita maassamme“. Sanon Frumkinille suoraan, että kun Politbyroo muotoili heinäkuun täysistunnon päätöslauselman tätä kohtaa, niin se tarcoitti Frumkinia ja hänen ensimmäistä kirjettään.

4) „Maksimaalista apua kollektiiveihin liittyvälle talonpoikaisköyhälistölle“. Me olemme aina antaneet voimiemme ja mahdollisuuksiemme mukaan maksimaalista apua kollektiiveihin liittyvälle ja jopa niihin liittymättömällekin köyhälistölle. Siinä ei ole mitään uutta. Utta XV edustajakokouksen päätöksissä XIV edustajakokouksen päätöksiin verraten ei ole tämä, vaan se, että XV edustajakokous asetti kolhoosiliikkeen kaikinpuolisen kehittämisen yhdeksi hetken tärkeimmäksi tehtäväksi. Puhuessaan maksimaalisesta avusta kollektiiveihin liittyvälle talonpoikaisköyhäli-

tölle Frumkin itse asiassa yrittää erottautua varauksilla ja sanahelinällä niistä puolueen tehtävistä kolhoosiliikkeen kaikinpuolisen kehittämisen alalla, jotka XV edustajakokous asetti. Frumkin itse asiassa vastustaa työn laajentamista maaseudun sosialistisen sektorin voimistamiseksi kolhoosien linjaa.

5) „Neuvostotilojen laajentamista ei pidä suorittaa isku- ja yli-iskujärjestyksessä“. Frumkin ei voi olla tietämättä, että me vasta alamme tehdä vakavaa työtä vanhojen neuvostotilojen laajentamiseksi ja uusien perustamiseksi. Frumkin ei voi olla tietämättä, että me annamme varoja tähän tarkoitukseen paljon vähemmän kuin pitäisi antaa, jos meillä olisi sitä varten jonkinlaisia reservejä. Sanat „isku- ja yli-iskujärjestys“ on otettu tähän sitä varten, että ihmisissä saataisiin herätetyksi „kauhua“ ja saataisiin siten salatuksi oma haluttomuus edes jossain määrin vakavasti laajentaa neuvostotiloja. Tässä Frumkin esiintyy itse asiassa neuvostotilojen linjaa tapahtuvaa sosialistisen sektorin lujittamista vastaan maaseudulla.

Kerätkää nyt kaikki nämä Frumkinin väitteet yhteen, ja te saatte oikeistopoiikkeamaa luonnehtivan puketin.

Siirtykäämme Frumkinin toiseen kirjeeseen. Miten toinen kirje eroaa ensimmäisestä? Siten, että se syventää ensimmäisen kirjeen virheitä. Ensimmäisessä puhuttiin siitä, ettei keskitalonpoikaistaloudella ole perspektiiviä. Mutta toisessa puhutaan maatalouden „taantumisesta“. Ensimmäisessä kirjeessä puhuttiin siitä, että palattaisiin XIV edustajakokoukseen siinä mielessä, että heikennettäisiin hyökkäystä kulakkia vastaan. Toisessa kirjeessä taas puhutaan siitä, että

„meidän ei pidä häiritä kulakkitalouksien tuotantoa“. Ensimmäisessä kirjeessä ei ole sanottu mitään teollisuudesta. Mutta toinen kirje kehittää „uuden“ teorian siitä, että teollisuuden rakentamiseen olisi myönnettävä vähemmän varoja. Mutta on kuitenkin kaksi kohtaa, joissa molemmat kirjeet käyvät yhteen: kolhooseja ja neuvostotiloja koskevat kohdat — kummasakin kirjeessä Frumkin esiintyy kolhoosien ja neuvostotilojen laajaa kehittämistä vastaan. On selvää, että toinen kirje on ensimmäisen kirjeen virheiden syventämistä.

„Taantumis“-teoriasta minä olen jo puhunut. Ei voi olla epäilystäkään siitä, etteikö tuo teoria olisi porvarillisten spesialistien keksintöä, jotka ovat valmiit huutamaan Neuvostovallan tuhosta. Frumkin on antanut Finanssiasiain kansankomissariaatin ympärillä oleilevien porvarillisten spesialistien peloitella itseään ja nyt hän koettaa itse peloitella puoluetta haluten tehdä sen peräänantavammaksi oikeistopoikkeaman suhteen. Kolhooseista ja neuvostotiloista on niin ikään puhuttu riittävästi. Sen vuoksi ei kannata toistaa sanotua. Tarkastelkaamme kahta viimeistä kohtaa: kulakkitaloutta ja teollisuuden pääomasijoituksia koskevia kohtia.

Kulakkitaloudesta. Frumkin puhuu, että „meidän ei pidä häiritä kulakkitalouksia tuotannon harjoittamisessa“. Mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, ettei pidä häiritä kulakkia riistotaloutensa kehittämisessä. Mutta mitä merkitsee se, ettei häiritä kulakkia riistotaloutensa kehittämisessä? Se merkitsee kapitalismin valloilleen päästämistä maaseudulla, oikeuksien ja vapauksien antamista sille. Siitä syntyy ranskalaisten

liberaalien vanha tunnus: „laisser faire, laisser passer“, s.o. älkää häiritkö porvaristoa sen toiminnassa, älkää häiritkö porvaristoa liikkumasta vapaasti.

Vanhat ranskalaiset liberaalit esittivät tämän tunnuksen Ranskan porvarillisen vallankumouksen aikana, feodaalista valtaa vastaan käydyn taistelun aikana, joka valta ahdisti porvaristoa eikä antanut sen kehittyä. Näin ollen meidän tulisi siis siirtyä **socialistisesta** tunnuksesta — „kapitalististen ainesten yhä lisääntyvä rajoittaminen“ (kts. teesejä kontrolliluvuista) **porvarillis-liberaaliseen** tunnukseen — olla ahdistamatta kapitalismin kehitystä maaseudulla. Kuinka, aiommeko me muuttua bolshevikeista porvarillisiksi liberaaleiksi? Mitä yhteistä voi olla tämän Frumkinin porvarillis-liberaalisen tunnuksen ja puolueen linjan välillä?

(Frumkin: „Toveri Stalin, lukekaa toisetkin kohdat“.) Minä luen koko kohdan: „Meidän ei pidä häiritä kulakkitalouksienkaan tuotantoa, **taistellen samanaikaisesti niiden orjuuttavaa riistoa vastaan**“. Kuinka, arvoisa Frumkin, ihanko te olette sitä mieltä, että lauseen toinen puoli parantaa asiaa eikä huononna sitä? Mitä merkitsee taistelu orjuuttavaa riistoa vastaan? Onhan tunnus taistelusta orjuuttavaa riistoa vastaan porvarillisen vallankumouksen tunnus riiston feodaalisia ja maaorjanomistusmenetelmiä tai puolifeodaalisia menetelmiä vastaan. Me todellakin esitimme tämän tunnuksen silloin, kun kuljimme porvarillista vallankumousta kohti, tehden eron riiston orjuuttavan muodon, jonka me pyrimme hävittämään, ja ei-orjuuttavan muodon, niin kutsutun riiston „edistyksellisen“ muodon välillä, jota me silloin emme voineet rajoittaa emmekä hävittää, koska porvarillinen komento jäi

voimaan. Mutta silloin me kuljimme kohti porvarillis-demokraattista tasavaltaa. Nyt meillä sen sijaan on, ellen erehdy, sosialistinen vallankumous, joka tähtää eikä voi olla tähtäämättä kaikkien riistomuotojen hävittämiseen, mukaanlukien myöskin „edistyksellisten“ riistomuotojen hävittämisen. Kuinka te haluatte, että me kääntyisimme takaisin sosialistisesta vallankumouksesta, jota me kehitämme ja viemme eteenpäin, ja palaisimme porvarillisen vallankumouksen tunnuksiin? Miten voidaan mennä tuollaiseen järjettömyyteen saakka?

Edelleen. Mitä merkitsee olla häiritsemättä kulakitaloutta? Se merkitsee vapauden antamista kulakille. Ja mitä merkitsee vapauden antaminen sille? Se merkitsee vallan antamista sille. Kun Ranskan porvarilliset liberaalit vaativat feodaalivallalta, ettei se häiritsisi porvariston kehittymistä, niin he ilmaisivat sen konkreettisina vaatimuksina siitä, että porvaristolle annettaisiin valta. Ja he olivat oikeassa. Asianmukaisesti kehittyäkseen porvaristolla piti olla valta. Jos siis ollaan johdonmukaisia, niin pitää sanoa: päästäkää kulakki mukaan valtaan. Sillä pitäähän käsittää, ettei voida olla ahdistamatta kulakkitalouden kehittymistä, kun otetaan kulakistolta valta ja keskitetään se työväenluokan käsiin. Sellaiset johtopäätökset syntyvät itsestään, kun lukee Frumkinin toista kirjettä.

Teollisuuden perusrakennustöistä. Kontrollilukuja pohtiessamme oli meillä kolme numeroa: Korkein Kansantalousneuvosto vaati 825 miljoonaa ruplaa, Valtion Suunnittelukomissio antoi 750 miljoonaa ruplaa, mutta Finanssiasiain kansankomissariaatti suostui

antamaan vain 650 miljoonaa ruplaa. Minkä päätöksen tästä kysymyksestä teki puolueemme Keskuskomitea? Se määritteli summaksi 800 miljoonaa ruplaa, s.o. tasan 150 miljoonaa ruplaa enemmän kuin Finanssiasiaain kansankomissariaatti ehdotti. Siinä, että Finanssiasiaain kansankomissariaatti tarjosi vähemmän, ei tietysti ole mitään ihmeteltävää: Finanssiasiaain kansankomissariaatin kitsaus on kaikille tunnettua, se ei voi olla olematta kitsas. Mutta kysymys ei nyt ole siitä. Kysymys on siitä, että Frumkin ei puolusta 650 miljoonan ruplan summaa kitsaudesta, vaan vastaleivotun „mahdollisuuksien“ teorian nojalla, väittäen toisessa kirjeessään ja Finanssiasiaain kansankomissariaatin lehdessä julkaistussa erikoisessa artikkelissaan, että me varmasti huononamme taloutemme tilaa, jos annamme Korkeimmalle Kansantalousneuvostolle perusrakennustöihin enemmän kuin 650 miljoonaa ruplaa. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että Frumkin vastustaa teollisuuden nykyisen kehitysvauhdin säilyttämistä ilmeisesti ymmärtämättä sitä, että tämän vauhdin heikentäminen todella huonontaisi koko kansantaloutemme tilaa.

Yhdistäkää nyt nämä Frumkinin toisen kirjeen kaksi kohtaa, kulakkitaloutta koskeva kohta ja teollisuuden perusrakennustöitä koskeva kohta sekä lisätäkää siihen „taantumis“-teoria,— ja te saatte oikeistopoikkeaman kasvot.

Te haluatte tietää, mitä oikeistopoikkeama on ja miltä se näyttää? Lukekaa Frumkinin molemmat kirjeet, tutkikaa ne ja ajatelkaa.

Täten ovat asiat oikeistopoikkeaman piirteitä koskevassa kysymyksessä.

Mutta teeseissä ei puhuta yksinomaan oikeistopoikkeamasta. Niissä puhutaan vielä niin sanotusta „vasemmisto“-poikkeamasta. Mitä on „vasemmisto“-poikkeama? Onko meillä puolueessa todellakin niin sanottua „vasemmisto“-poikkeamaa? Onko meillä puolueessa keskitalonpoikaisvastaisia tendenssejä, kuten teeseissämme sanotaan, yliteollistamistendenssejä j.n.e.? Kyllä, on. Mitä ne ovat? Ne ovat trotskilainen poikkeama. Siitä puhuttiin jo heinäkuun täysistunnossa. Tarkoitan heinäkuun täysistunnon tunnettua päätöslauselmaa viljanhankintapolitiikasta, jossa puhutaan taistelusta kahdella rintamalla: niitä vastaan, jotka kiskovat XV edustajakokouksesta taaksepäin, — ne ovat oikeistolaisia, — ja niitä vastaan, jotka haluavat muuttaa erikoistoimenpiteet puolueen vakinaiseksi suunnaksi, — ne ovat „vasemmistolaisia“, se on tendenssi trotskilaisuuteen.

On selvää, että meillä on puolueen sisällä trotskilaisuuden aineksia ja tendenssejä trotskilaiseen ideologiaan. Muistaakseni lähes neljä tuhatta henkilöä äänesti ohjelmaamme vastaan puolueen XV edustajakokouksen edellä käydyn väittelyn aikana. (Ääni: „Kymmentuhatta“.) Luulen, että jos kymmentuhatta äänesti vastaan, niin kaksi kertaa kymmentuhatta trotskilaisuudelle myötämielistä puolueen jäsentä ei äänestänyt lainkaan, koska he eivät tulleet kokouksiin. Ne ovat niitä samaisia trotskilaisia aineksia, jotka eivät ole poistuneet puolueesta ja jotka todennäköisesti eivät vielä ole vapautuneet trotskilaisesta ideologiasta. Sitä paitsi luulen, että osa trotskilaisista, joka on myöhemmin irtautunut trotskilaisesta järjestöstä ja palannut puolueeseen, ei

ole ehtinyt vielä vapautua täydellisesti trotskilaisesta ideologiasta ja olisi myös nähtävästi valmis levittämään mielipiteitään puolueen jäsenten keskuuteen. Vihdoin, meillä on tosiasiana trotskilaisen ideologian vissinlainen elpyminen puolueemme eräissä järjestöissä. Pankaa tämä kaikki yhteen, ja te saatte kaikki välttämättömät ainekset trotskilaisen poikkeaman olemassaololle puolueessa.

Ja se onkin käsitettävää: kun on kerran olemassa pikkuporvarillinen luonnonvoimaisuus ja kun tämä luonnonvoimaisuus painostaa puoluettamme, niin ei voi olla siten, ettei meillä olisi trotskilaisia tendenssejä puolueessa. On eri asia vangita ja erottaa puolueesta trotskilaisien kaaderit. Ja eri asia on lopun tekeminen trotskilaisesta ideologiasta. Se on oleva vaikeampaa. Ja me sanomme: missä on oikeistopoikkeama, siellä täytyy olla myös „vasemmisto“-poikkeama. „Vasemmisto“-poikkeama on oikeistopoikkeaman varjo. Otsovisteja tarkoittaen Lenin sanoi, että „vasemmistolaiset“ ovat samoja menshevikkejä, mutta nurin käännettyinä. Se on aivan oikein. Samaa on sanottava nykyisistä „vasemmistolaisista“. Trotskilaisuuteen kallistuvat henkilöt ovat itse asiassa samoja oikeistolaisia, mutta vain nurjalta puolelta, oikeistolaisia, jotka verhoutuvat „vasemmistolaisella“ fraasilla.

Tästä johtuu taistelu kahdella rintamalla — sekä oikeistopoikkeamaa vastaan että „vasemmisto“-poikkeamaa vastaan.

Voidaan sanoa, että jos „vasemmisto“-poikkeama on itse asiassa sama oikeistolainen opportunistinen poikkeama, niin mikä on niiden eroavaisuus ja missä tässä oikeastaan on kaksi rintamaa? Tosiaankin, kun

oikeistolaisten voitto merkitsee edellytysten lisääntymistä kapitalismin palaamiselle ja kun „vasemmistolaisten“ voitto johtaa samoihin seurauksiin, niin mikä ero niiden välillä on ja minkä tähden toisia kutsutaan oikeistolaisiksi ja toisia „vasemmistolaisiksi“? Ja jos niiden välillä on ero, niin mikä se on? Eikö se ole totta, että molemmilla poikkeamilla on sama sosiaalinen alkujuuri, että molemmat ovat pikkuporvarillisia poikkeamia? Eikö se ole totta, että nämä molemmat poikkeamat, jos ne pääsevät voitolle, johtavat samoihin seurauksiin? Mikä ero niiden välillä sitten on?

Ero on se, että niillä on erilainen ryhmäohjelma, erilaiset vaatimukset, erilainen suhtautuminen asioihin ja erilaiset otteet.

Kun esimerkiksi oikeistolaiset sanovat: „Ei olisi pitänyt rakentaa Dneprin voimalaitosta“, mutta „vasemmistolaiset“ päinvastoin väittävät vastaan: „Mitä meille yksi Dneprin voimalaitos merkitsee, antakaa meille joka vuosi yksi Dneprin voimalaitos“ (naurua), — niin on myönnettävä, että niiden välillä on ilmeisesti eroa.

Kun oikeistolaiset sanovat: „Älä koske kulakkiin, anna hänen kehittyä vapaasti“, mutta „vasemmistolaiset“ päinvastoin väittävät vastaan: „Lyö sekä kulakia että myöskin keskitalonpoikaa, sillä hän on samanlainen yksityisomistaja kuin kulakkikin“, — niin on myönnettävä, että niiden välillä on ilmeisesti eroa.

Kun oikeistolaiset sanovat: „On tullut vaikeuksia, eiköhän olisi aika antaa peräksi“, mutta „vasemmistolaiset“ päinvastoin väittävät vastaan: „Mitä nuo vaikeudet meille merkitsevät, vähät me teidän vai-

keuksistanne välitämme, — me lennämme täyttää päättä eteenpäin“ (naurua), — niin on myönnettävä, että niiden välillä on ilmeisesti eroa.

Siinä teille kuva „vasemmistolaisten“ erikoislaatuudesta ryhmäohjelmasta ja erikoislaatuista otteista. Siitä itse asiassa johtuukin, että „vasemmistolaisten“ onnistuu joskus viekotella puolelleen osa työläisistä räiskyvien „vasemmistolaisten“ fraasien avulla ja teeskennellä olevansa kaikkein jyrkimpiä oikeistolaisien vastustajia, vaikka koko maailma tietää, että sosiaaliset juuret heillä, „vasemmistolaisilla“, ovat samat kuin oikeistolaisillakin, ja että he usein tekevät sopimuksen, blokin oikeistolaisten kanssa taistelun käymiseksi leniniläistä linjaa vastaan.

Juuri siksi meille, leniniläisille, on välttämätöntä taistelu kahdella rintamalla — sekä oikeistopoikkeamaa että „vasemmisto“-poikkeamaa vastaan.

Mutta kun trotskilainen tendenssi muodostaa „vasemmisto“-poikkeaman, niin eikö se merkitse, että „vasemmistolaiset“ ovat enemmän vasemmalla kuin leninismi? Ei, ei merkitse. Leninismi on kaikkein vasemmistolaisin (ilman lainausmerkkejä) virtaus maailman työväenliikkeessä. Me, leniniläiset, kuulumme II Internationaleen ennen imperialistisen sodan alkamisen kautta sosialidemokraattien äärimmäisenä vasemmistolaisena ryhmänä. Me emme jääneet II Internationaleen ja me julistimme kahtiajakoa II Internationalessa siksi, että nimenomaan äärimmäisenä vasemmistolaisena ryhmänä me emme halunneet kuulua samaan puolueeseen pikkuporvarillisten marxilaisuuden petturien kanssa, sosialipasifistien ja sosialichauvunistien kanssa.

Tämä taktiikka ja tämä ideologia tuli sittemmin koko maailman bolshevististen puolueiden perustaksi. Omassa puolueessamme me, leniniläiset, olemme ainoita vasemmistolaisia ilman lainausmerkkejä. Siksi me, leniniläiset, emme ole enempää „vasemmistolaisia“ kuin oikeistolaisiakaan omassa puolueessamme. Me olemme marxilais-leniniläisten puolue. Ja me taistellemme omassa puolueessamme sekä niitä vastaan, joita me nimitämme avoimesti opportunistisiksi uklonisteiksi, että myöskin niitä vastaan, jotka haluavat olla marxilaisuutta „vasempana“, leninismiä „vasempana“, salaten räiskyvillä, „vasemmistolaisilla“ fraaseilla oikeistolaisen, opportunistisen olemuksensa.

Jokainen käsittää, että kun ihmisiä, jotka eivät vielä ole vapautuneet trotskilaisista tendensseistä, nimitetään „vasemmistolaisiksi“, niin se pitää ymmärtää ironisesti. Lenin nimitti „vasemmisto-kommunisteja“ vasemmistolaisiksi joskus lainausmerkeissä ja joskus ilman lainausmerkkejä. Mutta jokainen käsittää, että Lenin nimitti heitä vasemmistolaisiksi ironisesti, korostaen siten, että he ovat vasemmistolaisia vain sanoissa, näennäisesti, mutta teoissa he edustavat pikkuporvarillisia oikeistolaisia tendenssejä.

Minkälaisesta trotskilaisten ainesten vasemmistolaisuudesta (ilman lainausmerkkejä) voi olla kysymys, kun he vielä eilen kuuluivat samaan leniniläisvastaiseen blokkiin avoimesti opportunististen ainesten kanssa, liittyneinä suoraan ja välittömästi yhteen maan neuvostovastaisten kerrosten kanssa? Eikö se ole tosiasia, että vielä eilen meillä oli „vasemmistolaisten“ ja oikeistolaisten avoin blokki leniniläistä puoluetta vastaan tämän blokin saadessa epäilemätöntä kannatusta

porvarillisten ainesten taholta? Ja eikö se ole todistus siitä, että he, „vasemmistolaiset“ ja oikeistolaiset, eivät olisi voineet yhtyä yhdeksi blokiksi, ellei heillä olisi ollut yhteisiä sosiaalisia juuria, ellei heillä olisi ollut samaa opportunistista olemusta? Trotskilaisten blokki hajosi vuosi sitten. Osa oikeistolaisista, sellaiset kuin Shatunovski, loittoni blokista. Siis oikeistolaiset blokkilaiset tulevat nyt esiintymään nimenomaan oikeistolaisina, mutta „vasemmistolaiset“ tulevat verhoamaan oikeistolaisuuttaan „vasemmistolaisilla“ fraaseilla. Mutta missä ovat takeet siitä, etteivät „vasemmistolaiset“ ja oikeistolaiset löytäisi jälleen toisiaan? (N a u r u a.) Selvää on, ettei siitä ole eikä voi olla mitään takeita.

Mutta kun me kannatamme kahdella rintamalla käytävän taistelun tunnusta, niin eikö se merkitse sitä, että me julistamme siten **keskustalaisuuden välttämättömyyttä** puolueessamme? Mitä merkitsee taistelu kahdella rintamalla? Eikö se ole keskustalaisuutta? Te tiedätte, että trotskilaiset kuvaavatkin asian juuri niin: on olemassa „vasemmistolaisia“, muka „me“ — trotskilaiset, „oikeat leniniläiset“; on olemassa „oikeistolaisia“, niitä ovat kaikki muut; ja on vihdoin „keskustalaisia“, jotka horjuvat „vasemmistolaisten“ ja oikeistolaisten välillä. Voidaanko tällaista katsantokantaa puolueemme suhteen pitää oikeana? On selvää, ettei voida. Siten voivat puhua vain henkilöt, joilla kaikki käsitteet ovat menneet sekaisin ja jotka jo kauan sitten ovat katkaisseet suhteensa marxilaisuuteen. Siten voivat puhua vain henkilöt, jotka eivät näe eivätkä ymmärrä periaatteellista eroa sodanedellisen kauden sosialidemokraattisen puolueen välillä, joka

oli proletaaristen ja pikkuporvarillisten etujen blokin puolue, ja kommunistisen puolueen välillä, joka on vallankumouksellisen proletariaatin **monoliittinen puolue**.

Keskustalaisuutta ei saa pitää tila-käsitteenä: toisessa paikassa istuvat sanokaamme oikeistolaiset, toisessa — „vasemmistolaiset“ ja keskellä — keskustalaiset. Keskustalaisuus on poliittinen käsite. Sen ideologia on sopeutumisen ideologiaa, proletaaristen etujen pikkuporvariston eduille alistamisen ideologiaa **saman puolueen sisällä**. Tämä ideologia on vierasta ja vastakkaista leninismille.

Keskustalaisuus on luonnollinen ilmiö sodanedellisen kauden aikojen II Internationalelle. Siinä oli oikeistolaisia (enemmistö), oli vasemmistolaisia (ilman lainausmerkkejä) ja oli keskustalaisia, joiden koko politiikan sisältönä oli värjätä oikeistolaisten opportunistia vasemmistolaisilla fraaseilla ja alistaa vasemmistolaisia oikeistolaisille.

Mikä oli silloin vasemmistolaisten politiikkaa, joiden ydinjoukon muodostivat bolshevikit? Päättäväinen taistelu keskustalaisia vastaan, taistelu oikeistolaisista eroamiseksi (varsinkin imperialistisen sodan alettua) ja uuden vallankumouksellisen Internationalen järjestäminen todella vasemmistolaisista, todella proletaarisista aineksista.

Miksi silloin saattoi syntyä sellainen voimain sijoitus II Internationalen sisällä ja bolshevikkien sellainen politiikka siinä? Siksi, että II Internationale oli silloin proletaaristen ja pikkuporvarillisten etujen **blokin puolue** pikkuporvarillisten sosialipasifistien ja sociali-

chauvinistien mieliksi. Siksi, että bolshevikit eivät voineet silloin olla keskittämättä tultaan keskustalaisia vastaan, jotka pyrkivät alistamaan proletaariset ainekset pikkuporvariston eduille. Siksi, että bolshevikit olivat silloin velvolliset julistamaan kahtiajaon aatetta, sillä ilman sitä eivät prolaarit olisi voineet järjestää omaa erikoista monoliittista vallankumouksellis-marxilaista puoluettaan.

Voidaanko väittää, että meidän kommunistisessa puolueessamme on samanlainen voimien sijoitus ja että siinä on harjoitettava samaa politiikkaa, jota bolshevikit harjoittivat sodanedellisen kauden aikojen II Internationalen puolueissa? On selvää, ettei voida. Ei voida, sillä se merkitsisi, ettei ymmärretä periaatteellista eroa sosialidemokratian, joka on proletaaristen ja pikkuporvarillisten aineiden **blokin** puolue, ja vallankumouksellisen proletariaatin **monoliittisen** kommunistisen puolueen välillä. Siellä (sosialidemokratiolla) oli puolueella oma luokkapohjansa. Täällä (kommunisteilla) on puolueessa vallan toinen pohja. Siellä (sosialidemokratiolla) keskustalaisuus oli luonnollinen ilmiö, sillä erilaisia etuja edustavan blokin puolue ei voi tulla toimeen ilman keskustalaisia, ja bolshevikit olivat velvollisia noudattamaan kahtiajaon suuntaa. Täällä (kommunisteilla) keskustalaisuus on aiheeton ja leniniläisen puoluekantaisuuden kanssa yhteensovittamaton, sillä kommunistinen puolue on proletariaatin monoliittinen puolue eikä erilaatuisten luokka-ainesten blokin puolue.

Ja koska puolueemme vallitsevana voimana on maailman työväenliikkeen kaikkein vasemmistolaisin virtaus (leniniläiset), niin kahtiajakopolitiikka ei puo-

luueessamme ole eikä voi olla mitenkään puolustettavissa leninismiin kannalta katsottuna. (Äänin: „Onko meillä puolueessa kahtiajako mahdollista vaiko ei?“.) Kysymys ei ole kahtiajaon mahdollisuudesta, vaan siitä, että kahtiajakopolitiikka monoliittisessä leninläisessä puolueessamme ei ole puolustettavissa leninismiin näkökannalta.

Joka ei ymmärrä tätä periaatteellista eroa, se joutuu ristiriitaan leninismiin kanssa, se tekee eron leninismistä.

Siksi olenkin sitä mieltä, että vain henkilöt, jotka ovat menettäneet järkensä ja kadottaneet marxilaisuuden viimeisetkin rippeet, voivat väittää vakavissaan, että puolueemme politiikka, kahdella rintamalla taistelun politiikka on keskustalaista politiikkaa.

Lenin kävi puolueessamme alituista taistelua kahdella rintamalla — niin „vasemmistolaisia“ kuin myöskin selvästi menshevistisiä poikkeamia vastaan. Selailkaa Leninin kirjasta „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunismissa“, tarkastelkaa puolueemme historiaa, ja te käsitätte, että puolueemme on kasvanut ja lujittunut taistelussa molempia poikkeamia — sekä oikeistolaisia että „vasemmistolaisia“ — vastaan. Taistelu otsovisteja ja „vasemmisto“-kommunisteja vastaan toisaalta, taistelu avointa opportunistista poikkeamaa vastaan ennen Lokakuun vallankumousta, Lokakuun vallankumouksen aikana ja sen jälkeen toisaalta, sellaisia ovat vaiheet, jotka puolue on kehityksensä tiellä kulkenut. Kaikkihan tuntevat Leninin sanat siitä, että meidän on käytävä taistelua sekä avointa opportunistia että „vasemmistolaisia“ kaa- vanoppineita vastaan.

Merkitseekö tämä sitä, että Lenin oli keskustalainen, että hän harjoitti keskustalaisuuden politiikkaa? Selvää on, ettei se sitä merkitse.

Mitä siinä tapauksessa ovat meidän oikeisto- ja „vasemmisto“-uklonistimme?

Mitä tulee oikeistopoikkeamaan, niin se tietysti ei ole samaa kuin sodanedellisen kauden sosialidemokraattien opportunistit. Poikkeama opportunistiin ei vielä ole opportunistia. Me tiedämme, miten Lenin aikoinaan selitti poikkeama-käsitteen. Poikkeama oikealle on jotain sellaista, joka ei vielä ole valautunut opportunistiksi ja jonka voi parantaa. Sen vuoksi poikkeamaa oikealle ei saa samaistaa täydellisen opportunistin kanssa.

Mitä tulee „vasemmisto“-poikkeamaan, niin se on jotain aivan päinvastaista sille, mitä olivat äärimmäiset vasemmistolaiset, s.o. bolshevikit sodanedellisen kauden II Internationalessa. „Vasemmisto“-uklonistit eivät ole suinkaan vasemmistolaisia ilman lainausmerkkejä, vaan he ovat itse asiassa samoja oikeistouklonisteja, kuitenkin sillä erotuksella, että he tiedottomasti peittelevät todellista olemustaan „vasemmistolaisilla“ fraaseilla. Olisi rikos puoluetta kohtaan, ellei nähtäisi „vasemmisto“-uklonistien ja todellisten leniniläisten, puolueemme **ainoiden** vasemmistolaisten (ilman lainausmerkkejä) välisen eron koko syvyyttä. (Ääni: „Entä poikkeamien legalisoiminen?“.) Jos avoin taistelu poikkeamia vastaan on legalisointia, niin on myönnettävä, että Lenin on jo aikoja sitten ne „legalisoinut“.

He, nämä uklonistit, sekä oikeistolaiset että „vasemmistolaiset“, saavat täydennystä ei-proletaaristen

kerrosten mitä erilaisimpien ainesten keskuudesta, ainesten, jotka heijastavat pikkuporvarillisen luonnonvoimaisuuden painostusta puolueeseen sekä puolueen erinäisten renkaiden rappeutumista. Osa muista puolueista lähteneitä; sellaiset henkilöt puolueessa, joilla on trotskilaisia tendenssejä; entisten ryhmien sirpaleet puolueessa; byrokratisoituvat (ja byrokratisoituneet) puolueen jäsenet valtio-, talous-, osuustoiminta- ja ammattiliittokoneistossa, jotka yhtyvät läheisesti näiden koneistojen ilmeisen porvarillisten ainesten kanssa; maaseutujärjestöjemme varakkaat puolueen jäsenet, jotka kasvavat yhteen kulakiston kanssa, j.n.e. y.m.s.— sellainen on leniniläiseltä linjalta poikkeamia ravitseva maaperä. On selvää, että nämä ainekset eivät voi omaksua mitään todella vasemmistolaista ja leniniläistä. Ne voivat ravita vain avoimesti opportunistista poikkeamaa tai niin sanottua „vasemmisto“-poikkeamaa, joka naamioi opportunistia vasemmistolaisilla fraaseilla.

Sen vuoksi taistelu kahdella rintamalla onkin ainutta oikeata puolueen politiikkaa.

Edelleen. Onko teeseissä sanottu oikein, että **perusmenetelmänä** taistelussa oikeistopoikkeamaa vastaan pitää meillä olla laajan ideologisen taistelun menetelmä? Mielestäni se on oikein. Tässä olisi paikallaan muistaa trotskilaisuutta vastaan käydyn taistelun kokemusta. Mistä me aloitimme taistelun sitä vastaan? Ehkä organisatoorisista johtopäätöksistä? Ei tietenkään! Me aloitimme sen ideologisesta taistelusta. Sitä meillä käytiin vuodesta 1918 vuoteen 1925. Jo vuonna 1924 puolueemme sekä Kominternin V kongressi tekivät päätöslauselman trotskilaisuudesta

pikkuporvarillisenä poikkeamana. Mutta Trotski kuului meillä kuitenkin Keskuskomiteaan ja Politbyrooseen. Onko se tosiasia vai ei? Se on tosiasia. Me siis „siedimme“ Trotskia ja trotskilaisia Keskuskomiteassa. Miksi me sallimme heidän olonsa puolueen johtavissa elimissä? Siksi, että siihen aikaan trotskilaiset, puolueen kanssa olleista erimielisyyksistä huolimatta, alistuivat Keskuskomitean päätöksiin ja pysyivät lojaalisina. Milloin me aloimme käyttää jossain määrin laajassa mitassa organisatorisia johtopäätöksiä? Vasta sen jälkeen, kun trotskilaiset olivat järjestyneet ryhmäänsä, muodostaneet oman ryhmäkeskukseksensä, muuttaneet ryhmänsä uudeksi puolueeksi ja alkaneet kutsua ihmisiä neuvostovastaisiin mielenosoituksiin.

Mielestäni meidän on kuljettava tätä tietä myös taistelussa oikeistopoikkeamaa vastaan. Oikeistopoikkeamaa ei voida vielä pitää jonain muovautuneena ja kristalloituneena, vaikka se voimistuukin puolueessa. Se on vasta muovautumassa ja kristalloitumassa. Onko oikeistouklonisteilla ryhmänsä? Luullakseni ei ole. Voidaanko sanoa, että he eivät alistu puolueemme päätöksiin? Luullakseni meillä ei ole vielä aihetta syyttää heitä siitä. Voidaanko väittää, että oikeistouklonistit ehdottomasti järjestäytyvät omaan ryhmäänsä? Minusta se tuntuu epäiltävältä. Tästä johtopäätös: perusmenetelmänä taistelussa oikeistopoikkeamaa vastaan on meillä tässä vaiheessa oltava laajan ideologisen taistelun menetelmän. Se on sitäkin oikeampi kanta, koska puolueemme eräiden jäsenten keskuudessa on päinvastainen tendenssi — alkaa taistelu oikeistopoikkeamaa vastaan organisatorisista

johtopäätöksistä eikä ideologisesta taistelusta. He sanovat suoraan: anna käsiimme kymmenkunta tai parikymmentä oikeistolaista, me höyhennämme heidät silmänräpäyksessä ja teemme siten lopun oikeistopoikkeamasta. Toverit, mielestäni tällaiset mielialat ovat vääriä ja vaarallisia. Juuri sen vuoksi, ettei uiskeneltaisi tällaisten mielialojen mukana, vaan pantaisiin taistelu oikeistopoikkeamaa vastaan oikeille raiteille, juuri sen vuoksi on sanottava selvästi ja päättäväisesti, että perusmenetelmänä taistelussamme oikeistopoikkeamaa vastaan on tässä vaiheessa ideologinen taistelu.

Merkitsekö se sitä, että me suljemme pois kaikenlaiset organisatoriset johtopäätökset? Ei, ei merkitse. Mutta se merkitsee epäilemättä sitä, että organisatorisilla johtopäätöksillä on tässä oltava alistettu osa ja ellei ole tosiasioita puolueen päätösten rikkomisesta oikeistouklonistien taholta, niin ei meidän ole heitettävä heitä pois niistä tai näistä johtavista järjestöistä ja laitoksista. (Ä ä ni: „Entä moskovalainen käytäntö?“.)

Mielestäni moskovalaisten johtavien toverien keskuudessa meillä ei ollut oikeistolaisia. Siellä oli väärää suhdetta oikeistolaisiin mielialoihin. Pikemminkin voidaan sanoa, että siellä oli sovittelutendenssi. Mutta minä en voi sanoa, että Moskovan komiteassa olisi ollut oikeistopoikkeama. (Ä ä ni: „Mutta oliko organisatorista taistelua?“.)

Organisatorista taistelua oli, vaikka sillä olikin alistettu sija. Sitä oli siksi, että Moskovassa suoritetaan uusintavaaleja itsekritiikin pohjalla ja piirien aktiivilla on oikeus erottaa sihteereitään. (Naurua.)

(Ääni: „Oliko meillä sitten julistettu sihteerien uusintavaalit?“.) Sihteerien uusintavaaleja ei kukaan ole kieltänyt. On olemassa Keskuskomitean kesäkuun vetoamus, jossa sanotaan suoraan, että itsekritiikin kehittäminen voi muuttua tyhjäksi sanahelinäksi, ellei perusjärjestöille turvata oikeutta erottaa ketä sihteeriiä tai mitä komiteaa tahansa. Mitä te voitte sanoa tuollaista vetoamusta vastaan? (Ääni: „Ennen puoluekonferenssiako?“.) Niin, vaikkapa ennen puoluekonferenssiakin.

Minä huomaan augurin hymyn eräiden toverien kasvoilla. Se ei ole hyvä, toverit. Minä huomaan, että eräillä teistä on hillitön halu erottaa mahdollisimman pian toimistaan yksiä tai toisia oikeistopoiikkeaman ilmaisijoita. Mutta, hyvät toverit, se ei ole kysymyksen ratkaisu. Tietenkin on helpompaa erottaa toimesta kuin suorittaa laajaa ja harkittua selitystyötä oikeistopoiikkeamasta, oikeistovaarasta ja taistelusta sitä vastaan. Mutta kaikkein helpointa ei saa pitää kaikkein parhaimpana. Olkaa hyvä ja järjestäkää laajaa selitystyötä oikeistovaaraa vastaan, olkaa hyvä ja tehkää se aikaa säälimättä, ja silloin te huomaatte, että mitä laajempi ja syvempi on kamppailu, sitä pahempi se on oikeistopoiikkeamalle. Juuri sen vuoksi olenkin sitä mieltä, että ideologisen taistelun pitää olla oikeistopoiikkeamaa vastaan käytävän taistelumme keskiönä.

Mitä tulee Moskovan komiteaan, niin en tiedä, mitä vielä voisi lisätä siihen, mitä Uglanov sanoi loppulausunnossaan NKP(b):n Moskovan komitean ja Moskovan kontrollikomitean täysistunnossa. Hän sanoi suoraan:

„Jos muistellaan vähän historiaa, muistellaan sitä, miten minä vuonna 1921 Leningradissa taistelin Zinovjevia vastaan, niin silloin „tappelu“ oli jonkin verran suurempi. Silloin me selvisimme voittajina, sillä me olimme oikeassa. Nyt meitä lyötiin, koska me erehdyimme. Se koituu hyödyksi“.

Siis Uglanov on nyt käynyt taistelua samalla tavalla kuin hän taisteli aikoinaan Zinovjevia vastaan. Ketä vastaan hän on oikeastaan käynyt taistelua viime aikoina? Nähtävästi Keskuskomitean politiikkaa vastaan. Ketäpä muuta vastaan? Millä perustalla tuota taistelua on voitu käydä? Nähtävästi sovittelun pohjalla oikeistopoikkeaman suhteen.

Siksi teesit aivan oikein korostavat, että puolueemme eräänä päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä on välttämätön taistelu sovittelevaa suhtautumista vastaan leniniläiseltä linjalta tapahtuviin poikkeamiin nähden, erikoisesti oikeistopoikkeamaan sovittelevaa suhtautumista vastaan.

Vihdoin viimeinen kysymys. Teeseissä puhutaan siitä, että nykyään meidän on erikoisesti korostettava taistelun välttämättömyyttä oikeistopoikkeamaa vastaan. Mitä se merkitsee? Se merkitsee, että oikeistovaara on tällä ajankohdalla päävaara puolueessamme. Taistelua, ja sitä paitsi keskitettyä taistelua, trotskilaisia tendenssejä vastaan on meillä käyty jo kymmenkunta vuotta. Tämän taistelun tuloksena on trotskilaisuuden peruskaaderien murskaaminen. Ei voida sanoa, että taistelua avoimesti opportunistista poikkeamaa vastaan olisi viime aikoina käyty yhtä tehokkaasti. Ja sitä ei ole käyty erikoisen tehokkaasti siksi, että oikeistopoikkeama on meillä vielä muovau-

tumis- ja kristalloitumisasteellaan, voimistuen ja kasvaen sen takia, että se pikkuporvarillinen luonnonvoimaisuus voimistuu, joka on tullut esiin viljanhankintavaikeuksiemme yhteydessä. Sen vuoksi on pääisku suunnattava oikeistopoikkeamaa vastaan.

Toverit, päättäessäni puheeni haluaisin panna merkille vielä erään tosiasian, josta täällä ei ole puhuttu ja jolla mielestäni on huomattava merkitys. Me, Politbyroon jäsenet, esitimme teille teesimme kontrolliluvuista. Puheessani minä puolustin näitä teesejä ehdottoman oikeina teeseinä. En puhu erinäisistä korjauksista, joita näihin teeseihin saatetaan tehdä. Mutta että ne ovat pääpiirteissään oikeat ja turvaavat meille leniniläisen linjan toteuttamisen oikealla tavalla,—siitä ei voi olla mitään epäilyä. Ja minun on sanottava teille, että nämä teesit me olemme Politbyroossa hyväksyneet yksimielisesti. Tällä tosiasialla on mielestäni vissinlainen merkitys niiden huhujen takia, joita kaikenlaiset pahansuovat ihmiset, puolueemme vastustajat ja viholliset lakkaamatta riveissämme levittävät. Tarkoitan huhuja siitä, että Politbyroossa meillä muka on oikeistopoikkeama, „vasemmisto“-poikkeama, sovittelavaisuutta ja piru ties mitä vielä. Olkoot nämä teesit vielä yhtenä, sadantena tai sadantena ensimmäisenä todistuksena siitä, että me kaikki Politbyroossa olemme yhtenäisiä.

Minä toivoisin, että tämä täysistunto hyväksyisi yhtä yksimielisesti nämä teesit perustaksi. (Suosionosoituksia.)